

COP29-a hazırlıq işləri plana uyğun davam edir

Elşən Qəniyev

Azərbaycanın BMT-nin İqlim Dəyişmələri üzrə Çərçivə Konvensiyasının Tərəflər Konfransının 29-cu sessiyasının (COP29) evsahibliyi edəcək ölkə seçilməsi ölkəmizin global miqyasda güclü diplomatiyasının əlaməti və çoxtərəfli danışıqlar zamanı etibarlı tərəfdaş nüfuzunun təsdiqidir.

Bu ilin noyabr ayında on minlərlə insan iqlim dəyişikliyi nöqtəyi-nəzərindən planetimizin gələcəyini müzakirə etmək üçün COP29-la bağlı Bakıya toplaşacaq. Bu yüksək nailiyyətdir. Bu, həm də Azərbaycanın BMT Təhlükəsizlik Şurası, Qoşulmama Hərəkatı və Türk Dövlətləri Təşkilatı kimi beynəlxalq təsisatlara sədrlik etdiyi zaman qazandığı təşkilatçılıq təcrübəsinə verilən qiymətdir. Bu, beynəlxalq ictimaiyyət tərəfindən Azərbaycana olan böyük ehtiramın və dəstəyin göstəricisidir.

COP29 regional təhlükəsizlik, enerji keçidi və "yaşıl artım"la bağlı Azərbaycanın baxışının təqdim olunması, Qarabağda yaşıl və ekoloji cəhətdən təmiz zonaların yaradılması, ölkəmizin külək və günəş enerjisi layihələri, Avropa İttifaqına qədər uzanan "yaşıl enerji" dəhlizlərinin gələcəyi və digər mövzular baxımından yanaşmasını təqdim etməklə global siyasət müzakirələrinə öz töhfəsini verəcək.

Dövlətimizin başçısı İlham Əliyevin dediyi kimi, budəfəki COP29-un mövzusunun maliyyə olmasına baxmayaraq, ev sahibi ölkə olaraq biz gündəliyə bir neçə əlavə edə bilərik və belə məsələlərdən biri sülh olacaqdır. Birincisi, ona görə ki, biz məhz sülh prosesi sayəsində COP29-a evsahibliyi etmək hüququ qazandıq. Çünki burada Ermənistan vetosunu aradan qaldırdı və biz də qarşılıqlı addımlar atdıq. Burada söhbət təkcə COP-dan getmir. Burada aramızda etimadın yaranmasından söhbət gedir. Çünki ən böyük çağırış qarşılıqlı etimadın olmaması və ya onun çox aşağı səviyyədə olmasıdır.

COP29-un keçirilməsi ölkəmizə həvalə edilməmişdən əvvəl də Azərbaycan dünyada ekoloji problemlərlə ciddi məşğul olan, iqlim dəyişikliyinə mənfi fəsadlarını azaltmağa çalışan ölkə kimi özünü tanıtdıra bilmişdir. Qeyd etmək yerinə düşər ki, bir zamanlar Bakının mərkəzində hamımızın tanıdığı "Qara şəhər" adlanan ərazi vardı. Onilliklər ərzində tamamilə çirklənmiş bu ərazi təmizlənərək Ağ şəhər layihəsi gerçəkləşdirildi. Yaşlılıqlar, gül-çiçəklə əhatə olunan bu yer indi görənləri heyran edir. Başqa bir misal: bir zamanlar neft tullantıları ilə çirklənmiş Bibiheybət buxtasını indi "yaşlılıqlar vadisi" adlandırsaq, heç də səhv etmərik. Belə nümunələri istənilən qədər göstərmək mümkündür.

Qarabağı işğaldan azad etdikdən sonra ölkəmiz su resursları üzərində təxirəsalınmaz tədbirlər görür. Mənbəyini Azərbaycandan götürən əsas çaylar məhz o ərazilərdə yerləşdiyi, işğal dövründə ermənilərin su anbarlarını bağlayıb, su tələb olunan mövsümdə sudan məhrum etmələri, Şərqi Zəngəzurda və Qarabağda suvarılmalı olan yüz minlərlə hektar ərazini susuz qoymalarını heç cür gizlətmək və ya inkar etmək mümkün deyil.

Azərbaycan torpaqlarını azad etdikdən sonra su ehtiyatlarımız üzərində nəzarəti bərpa etdi. Hazırda həmin ərazilərdə planlaşdırılan böyük su anbarı və su kanalı tikintisi gerçəkləşdirilir. Bu fakt təkcə işğaldan azad edilmiş ərazilərə şamil edilmir. Eyni zamanda Azərbaycanın mərkəzi hissəsində həyata keçiriləcək böyük layihələr nəzərdə tutulub. Bu layihələr su itkisinin qarşısını almaqla hər bir damla suya qənaət etmək imkanı verəcək.

Qeyd edək ki, Ermənistanın COP29-un Azərbaycanda keçirilməsi ilə razılaşması, münaqişənin həll olunması istiqamətində aparılan sülh danışıqlarına da müsbət təsir göstərdi. Müsbət nəticənin nümunəsi kimi, sərhədin delimitasiya və demarkasiya prosesinin başlanmasını göstərmək olar.

COP29-un ölkəmizdə keçirilməsi və dünyaya təqdim olunması çox geniş imkanlar yaradır. Azərbaycan bu dəqiqə dünyanın diqqət mərkəzindədir. Elə bunun nəticəsidir ki, ölkəmizə gələn turistlərin sayı durmadan artır. Bu ilin ilk üç ayında ölkəyə gələn əcnəbilərin sayında 24 faiz artım olduğunu nəzərə alsaq, ilin sonuna qədər bu rəqəmin üç milyondan çox olacağına şübhə etmək olmaz. Bu da COVID-dən əvvəlki illərlə müqayisədə ölkəyə daha çox turistlərin gəlməsi deməkdir.

Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev BMT Baş katibinin iqlim fəaliyyəti və ədalətli keçid üzrə xüsusi müşaviri Selvin Çarlz Hartı qəbul edərkən bir daha vurğulayıb ki, COP29-a hazırlıq məqsədilə bütün lazımı və zəruri işlər plana uyğun davam etdirilir.